

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะภาวะผู้นำ ระดับการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะภาวะผู้นำกับการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 ตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการ มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานโรงพยาบาลทั่วไปเขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 จำนวน 5 แห่ง คือ โรงพยาบาลสมุทรสาคร โรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า โรงพยาบาลพระจอมเกล้า โรงพยาบาลหัวหิน และโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 313 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเชิงเดียว (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) แบบสอบถามคุณลักษณะภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย 3) แบบสอบถามการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ด้วยสถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะภาวะผู้นำกับการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของหัวหน้าหอผู้ป่วย โดยใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

1. สรุปการวิจัย

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะภาวะผู้นำกับการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 สรุปผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 จำนวน 313 คน เพศหญิงจำนวน 305 คน (ร้อยละ 97.40) เพศชายจำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.60) มีอายุระหว่าง 30-46 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 71.90) อายุน้อยที่สุด 22 ปี อายุมากที่สุด 59 ปี มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 59.40) มีการศึกษาระดับวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามากที่สุด (ร้อยละ 88.50) การศึกษาระดับปริญญาโทเพียงร้อยละ 5.40

1.2 คุณลักษณะภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 คุณลักษณะภาวะผู้นำโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, $SD = .49$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าคุณลักษณะภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยด้านความเป็นวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, $SD = .49$) รองลงมาคือด้านการเป็นผู้นำ ($\bar{X}=4.49$, $SD = .54$) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=4.47$, $SD = .49$) ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.45$, $SD = .54$) ด้านการพัฒนาผู้ได้บังคับบัญชา ($\bar{X}=4.34$, $SD = .58$) และด้านการพัฒนาตนเองมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=4.25$, $SD = .61$)

1.3 การบริหารงานที่มีประสิทธิผลของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 พบว่า พยาบาลประจำการรับรู้หัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 มีการบริหารงานโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, $SD = .57$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยมีการบริหารงานด้านการจัดองค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.30$, $SD = .61$) รองลงมาด้านการวางแผน ($\bar{X}=4.28$, $SD = .59$) รองลงมาคือด้านการอำนวยการ ($\bar{X}=4.24$, $SD = .61$) ด้านการควบคุม ($\bar{X}=4.23$, $SD = .62$) และด้านการจัดบุคลากรมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=4.17$, $SD = .69$)

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะภาวะผู้นำกับการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 ตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำทุกด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของหัวหน้าหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($r = .60$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ($r = .64$) รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้นำ ($r = .62$) ด้านการพัฒนาผู้ได้บังคับบัญชา ($r = .62$) ด้านบุคลิกภาพ ($r = .60$) ด้านการพัฒนาตนเอง ($r = .58$) และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุดคือด้านความเป็นวิชาชีพ ($r = .57$)

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลทั่วไปมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 สามารถอภิปรายผลการวิจัยเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

2.1 คุณลักษณะภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย ตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 ผลการศึกษาพบว่าคุณลักษณะภาวะผู้นำโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, $SD = .49$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าคุณลักษณะภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยด้านความเป็นวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, $SD = .49$) ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะย่อย 6 ข้อคือ มีความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อตนเอง เพื่อนร่วมงาน และผู้ให้บริการ ประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ เคารพสิทธิมนุษยชนและสิทธิผู้ป่วย ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมและสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพและมีความเสียสละ สอดคล้องกับการศึกษาของ ศุภรา อภินุญานนท์ (2549) ซึ่งศึกษาคุณลักษณะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่พึงประสงค์ในปี 2559 พบว่าคุณลักษณะด้านความเป็นวิชาชีพมีระดับความสำคัญมากที่สุด และการศึกษาของ น้ำฝน โดมกลาง (2550) ซึ่งศึกษาบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลศูนย์ที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้า (2551-2560) พบว่าบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลศูนย์ที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นบทบาทที่สำคัญมากที่สุดในอีก 10 ปี ข้างหน้า อธิบายได้ว่า แม้ว่าความเจริญก้าวหน้าของสังคมและเทคโนโลยีที่ก้าวไกล แต่ผู้ปฏิบัติยังให้ความสำคัญกับคุณลักษณะภาพลักษณ์ที่ดีด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพจากหัวหน้าหอผู้ป่วย เนื่องจากจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลเป็นบรรทัดฐานที่สมาชิกในวิชาชีพการพยาบาลต้องยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ เพื่อดำรงไว้ตามมาตรฐานการให้บริการพยาบาล และเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของวิชาชีพพยาบาล โดยสอดคล้องกับแนวคิดของกูซ และโพสเนอร์ (Kouzes & Posner, 1995) อ้างถึงใน ทศนีย์ จุลอตุง และร.ต.อ. ดร.ยุพิน อังสุโรจน์ 2549: 38) คือ คุณลักษณะผู้นำที่ดีจำเป็นต้องมีคุณลักษณะภาพลักษณ์ที่เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ควบคุมอารมณ์ที่ดี ซื่อสัตย์ โปร่งใสในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่บ่งบอกถึงผู้นำมีความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจ มีความงามสง่าในวิชาชีพ และมีผลต่อผู้ใต้บังคับบัญชา บรรดาภาคองค์กร การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ทำให้งานบรรลุตามเป้าหมาย (สิริวรรณ จันทนะ 2550) และในยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างระบบบริการสุขภาพและการแพทย์ที่ผู้รับบริการอุ่นใจ ผู้ให้บริการมีความสุข ในแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554 โดยมีสาระสำคัญคือ พัฒนาภาวะสุขภาพที่เป็นองค์รวม ทั้งทางกาย จิต สังคม และปัญญา การรวมพลังสังคมเพื่อสร้างสุขภาพ

การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นฐานคิดและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต การบริหารและการพัฒนาทางด้านสุขภาพในทุกมิติ ทุกระดับ และทุกภาคส่วนที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาประเทศในแบบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) (สภากาชาด 2554)

ส่วนคุณลักษณะภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการพัฒนาตนเองตามการรับรู้ของ พยาบาลประจำการมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.25$, $SD = .61$) ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะข้อย่อย 6 ข้อ คือ มีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทางวิชาการและทักษะการบริหารจัดการอยู่เสมอ นำทฤษฎี ทางการพยาบาล/ผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เรียนรู้และบริหารจัดการใช้เครื่องมือทางการแพทย์ที่มีเทคโนโลยีขั้นสูง นำเสนอผลงานวิชาการ/ ผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการได้ ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศได้น้อย 1 ภาษาอธิบายได้ว่าผู้ปฏิบัติคาดหวังว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยในปัจจุบันที่มีการแข่งขันทางธุรกิจสุขภาพทั้งภาครัฐ และเอกชน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรอบรู้ มีไหวพริบ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล บริหารงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพและพัฒนาหน่วยงานให้ทัดเทียมองค์กรอื่นๆ ในระบบบริการสาธารณสุข โดยสอดคล้อง กับการศึกษาของ ทศนีย์ จุลอตุณ และยุพิน อังสุโรจน์ ที่วิเคราะห์ตัวประกอบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่าตัวประกอบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล ของหัวหน้าหอผู้ป่วยมีทั้งหมด 7 ตัวประกอบ โดยตัวประกอบที่ 3 คือ ด้านการเป็นผู้นำนวัตกรรม คุณภาพและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นตัวอธิบายถึงการเป็นผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการพัฒนาปรับปรุงองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้การมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้บริหารมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับ และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุภรา อภิภูณานนท์ (2549) ซึ่ง ศึกษาคุณลักษณะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่พึงประสงค์ในปี 2559 และการศึกษาของน้ำฝน โคมกลาง (2550) ซึ่งศึกษาบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลศูนย์ที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้า (2551-2560) พบว่า คุณลักษณะด้านการพัฒนาตนเองเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญมาก และสอดคล้องกับ แผนพัฒนาการพยาบาลและการผดุงครรภ์แห่งชาติฉบับที่ 2 ของสภากาชาดที่ตระหนักถึง ความสำคัญของการสร้างเสริมศักยภาพผู้นำทางการพยาบาล โดยจัดตั้งคณะกรรมการการพัฒนา หลักสูตรมาตรฐานที่เทียบเคียงกับหลักสูตรพัฒนาผู้นำระดับชาติ เพื่อฝึกอบรมผู้นำทางการพยาบาล ให้ทันสมัย มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีการใช้ฐานความรู้ ก้าวทันกับวิทยาการสมัยใหม่ สามารถนำทฤษฎี ทางการพยาบาลหรือนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีทักษะ ในการทำงานทั้งด้านกระบวนการคิด การกระทำอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง และเป็นผู้นำที่มี ประสิทธิภาพในอนาคต

2.2 การบริหารงานที่มีประสิทธิผลของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 พบว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 มีการบริหารงานที่มีประสิทธิผลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, $SD = .57$) สอดคล้องกับการศึกษาของ สุนันทา หิรัญยุปกรณ์ จินตนา วราภาสกุล และ บุญเรือน ชุ่มแจ่ม (2548) พบว่า การพัฒนาทักษะการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยส่งผลต่อประสิทธิผลของหน่วยงานได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับการศึกษาของน้ำฝน โคมกลาง (2550) ที่พบว่า บทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลศูนย์ที่พึงประสงค์ใน 10 ปีข้างหน้า ด้านการบริหารงานเป็นบทบาทที่มีความสำคัญมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า หัวหน้าหอผู้ป่วยมีการบริหารงานเรื่องการจัดองค์กรมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, $SD = .613$) รองลงมาคือการวางแผน ($\bar{X} = 4.28$, $SD = .593$) การอำนวยการ ($\bar{X} = 4.24$, $SD = .61$) การควบคุม ($\bar{X} = 4.23$, $SD = .62$) และการจัดบุคลากรมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.17$, $SD = .69$) สอดคล้องกับการศึกษาของ สุภรา อภิภูยานนท์ (2549) ซึ่งศึกษาคุณลักษณะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่พึงประสงค์ในปี 2559 พบว่า คุณลักษณะด้านการบริหารจัดการเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งอภิปรายได้ว่าการบริหารงานเป็นความสามารถของหัวหน้าหอผู้ป่วยในการบริหารจัดการหน่วยงานให้ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพงาน การบริหารอัตรากำลัง การจัดการในหอผู้ป่วยให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน แต่มีปัญหาเรื่องอัตรากำลังที่มีจำนวนจำกัด ทำให้การจัดสรรอัตรากำลังไม่เป็นไปตามผลการวิเคราะห์เกิดภาระงานที่มากทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความอ่อนล้า จึงเป็นบทบาทที่ท้าทายของผู้บริหารในการจัดการในการให้อำนาจอัตรากำลังบุคลากรในหน่วยงานต่อไป

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะภาวะผู้นำกับการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของหัวหน้าหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($r = .60$) สอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจนา แสนทวี และ สุกัญญา ประจุศิลป์ ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของหัวหน้าหอผู้ป่วย การทำงานเป็นทีมการพยาบาล กับผลผลิตของงานตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ พบว่าโรงพยาบาลทั่วไป พบว่า ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับผลผลิตของงาน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ($r = .64$) รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้นำ ($r = .62$) ด้านการพัฒนาผู้ได้บังคับบัญชา ($r = .62$) ด้านบุคลิกภาพ ($r = .60$) ด้านการพัฒนาตนเอง ($r = .58$) และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุดคือ ด้านความเป็นวิชาชีพ ($r = .57$) อธิบายได้ว่า หัวหน้าหอผู้ป่วย

เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญและเป็นแบบอย่างที่ดีที่จะเป็นการกระตุ้นผู้ปฏิบัติทำให้งานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

สรุปได้ว่า การดำเนินกิจกรรมการบริการสุขภาพของหน่วยบริการสุขภาพทุกระดับ จะบรรลุเป้าหมายได้เมื่อมีการบริหารจัดการที่ดีจากองค์กรพยาบาล การพัฒนาวิชาชีพต้องเกิดขึ้นควบคู่การพัฒนาผู้นำในวิชาชีพ ผู้นำองค์กรพยาบาลหรือผู้บริหารทางการพยาบาลทุกระดับในองค์กร จึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมาก ซึ่งสถานการณ์การขาดแคลนผู้นำในวิชาชีพการพยาบาลในประเทศไทยมีลักษณะคล้ายคลึงกับของต่างประเทศ คือ ขาดแผนการเตรียมผู้บริหาร และผู้นำการพยาบาลรุ่นใหม่ๆ แทนผู้นำองค์กรคนเดิม (อรรพรรณ โตสิงห์ และดวงกมล วัตราคูล 2550: 5) ดังนั้น สถานการณ์การพยาบาลโดยการทำงานของคณะกรรมการพัฒนาวิชาชีพได้เห็นความสำคัญและกำหนดไว้เป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการพยาบาล ซึ่งหัวหน้าหอผู้ป่วยควรมีการพัฒนาศักยภาพให้มีคุณลักษณะภาวะผู้นำ มีทักษะในการบริหารงาน เพื่อให้มีบุคลิกภาพและภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือและมีความสง่างามเหมาะสมกับตำแหน่งผู้บริหารทางการพยาบาล เพื่อพัฒนาให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและบุคลากรในหน่วยงานมีความพึงพอใจ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

สำหรับผู้บริหารระดับสูงทางการพยาบาล

3.1.1 ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย

3.1.2 ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาคัดเลือกและแต่งตั้งบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม

สำหรับผู้ปฏิบัติการ/หัวหน้าหอผู้ป่วย

3.1.3 ใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองในการเพิ่มสมรรถนะให้มีคุณลักษณะผู้นำที่สง่างามและเหมาะสมต่อตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรนำผลวิจัยไปศึกษาต่อในกลุ่มตัวอย่างหัวหน้าหอผู้ป่วย เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis) และเปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างพยาบาลประจำการและหัวหน้าหอผู้ป่วย

3.2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลรัฐบาลและโรงพยาบาลเอกชนว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

3.2.3 ทำการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้รายละเอียดในประเด็นต่างๆ และสามารถนำมาเป็นแนวทางปรับปรุงต่อไป

